

Status for implementering af byrums- og trafikplan for Middelalderbyen, Indre By

Resume

Teknik- og Miljøudvalget orienteres om, at implementering af byrums- og trafikplanen for Middelalderbyen (BR den 2. februar 2023) forløber som planlagt med enkelte undtagelser. Som planlagt er parkeringspladser nedlagt og nye cykelstativer opsat for at skabe mindre biltrafik og bedre forhold for gående, cyklende, ophold samt mere grønt. Der er dog en udfordring med ulovlig parkering, som håndteres ved øget kommunikationsindsats. Derudover afhænger planens endelige implementering af, at der sættes finansiering af hertil.

Sagsfremstilling

Status for ændring af bil- og cykelforhold i Middelalderbyen

I Budget 2023 (BR 6. oktober 2022) (B, C, D, I, O, V, Ø og Å) blev der afsat 16,3 mio. kr. til at skabe trafikal fredeliggørelse af Middelalderbyen og forbedrede cykelforhold ved at nedlægge 600 bilparkeringspladser (heraf er 525 pladser nedlagt i første del af projektet), etablere nye cykel- og ladcykelparkeringspladser, flytte eksisterende cykelparkeringspladser, tillade modstrømscykling, etablere ensretning i Rådhusstræde samt ændre ensretningen i Gåsegade. Den første del af anlægget, der omfatter alle områder i Middelalderbyen undtagen Nørre Kvarter, er blevet ibrugtaget løbende fra august 2024 indtil december 2024. Forvaltningen vil evaluere anlægget i løbet af 2025, hvorefter Teknik- og Miljøudvalget orienteres herom ultimo 2025. Det samlede projekt forventes ibrugtaget ultimo 2026.

I forbindelse med udrulningen af projektet er der opstået udfordringer med uhensigtsmæssig og ulovlig parkering i Middelalderbyen. Teknik- og Miljøudvalget er blevet orienteret om, at forvaltningen derfor har haft udvidet kommunikationsindsatsen med informationstavler i områderne om de nye parkeringsregler, og at parkeringsvagterne i en kortere periode har uddelt flyers med information (TMU-portal 13. december 2024).

Københavns Politi har ikke givet samtykke til cykling mod ensretningen på 15 strækninger, hvorfor forvaltningen har sendt sagen til afgørelse i Transportministeriet jf. indstilling om principper for bil- og cykelparkering i Middelalderbyen (TMU 26. februar 2024). Opnås samtykket ikke, vil det ikke være muligt at cykle mod ensretningen på de 15 strækninger, hvilket det heller ikke er i dag.

Status for flagskibsprojekter

I byrums- og trafikplanen indgår der ni flagskibsprojekter (A-I), der omfatter nye anlæg på centrale gader og pladser. Flagskibsprojekterne er endnu ikke finansierede. I Budget 2024 (BR 5. oktober 2023) (A, B, C, F, I, O og V) blev der afsat 4,4 mio. kr. til foranalyse af flagskibsprojekt A og B, der henholdsvis omfatter omdannelse af Nørregade, Dyrkøb, Bispetervet og Vestergade, Gammel Torv, Skindergade. Forvaltningen vurderede efterfølgende, at foranalyser ikke er nødvendige, som Teknik- og Miljøudvalget blev orienteret herom (TMU 27. maj 2024). I og med at der i forhandlingerne om Budget 2025 ikke blev tildelt finansiering til anlæg af flagskibsprojekt A og B, vil forvaltningen forelægge projekterne til annullering og indstille, at de uforbrugte midler fra foranalysen tilbageføres til kommunekassen.

Koordinering med genopretningsprojekter og puljen Byrumsforbedrende tiltag

I byrums- og trafikplanen er der udpeget flere strækninger, hvor der kan udvides fortove, etableres nye overkørsler og/eller begrønnes. Byrums- og trafikplanen har haft til hensigt, at nogle af disse tiltag skal etableres i forbindelse med, at en gade skal genoprettes. Derfor koordinerer forvaltningen internt byrums- og trafikplanen med, hvilke gader der har behov for genopretning i Middelalderbyen, og hvor det er muligt at anvende midler fra puljen til byrumsforbedrende tiltag i forbindelse med et genopretningsprojekt (BR 22. august 2024).

I 2026 er det planlagt at genoprette Pilestræde og Klareboderne med udgangspunkt i byrums- og trafikplanen, og med midler fra puljen til byrumsforbedrende tiltag. Pilestræde genoprettes forventeligt med udvidede fortove på en del af strækningen, der etableres brostenoverkørsler, og der plantes træer i det omfang det er muligt. Klareboderne udvides forventeligt med punktudbygning af fortovet. Teknik- og Miljøudvalget får projekterne forelagt i 2025 ifm. genopretningsprojekter, der igangsættes i 2026.

Implementering af andre tiltag

Med Budget 2025 (BR 2. oktober 2024) (A, B, F, I, O, V og Ø) blev der afsat en bydækkende pulje til grønne initiativer og byrum frem mod 2028 heriblandt til tiltag i Middelalderbyen. Udmøntning af puljen behandles af Borgerrepræsentationen den 29. januar 2025. Her indstilles det, at puljen benyttes til følgende projekter (TMU 16. december 2024):

Midlertidige byrum i Middelalderbyen

Der indgår tre initiativer i puljen til midlertidige byrumstiltag i Middelalderbyen.

Med initiativ 1 etableres der midlertidige tiltag på nedlagte parkeringspladser, hvor kommende flagskibsprojekter fra byrums- og trafikplan for Middelalderbyen kan anlægges. Initiativet bliver udført i to etaper. Første etape forventes ibrugtaget i sommer 2025 og består af kendt københavnerinventar. I anden etape undersøger forvaltningen sammen med en rådgiver, hvilke muligheder der er for at udvikle og etablere midlertidige byrumselementer på de frigjorte arealer. Anden etape tager længere tid end første etape, da der skal laves projektforslag, udbud, yderligere politisk behandling m.v. Byrumselementerne i anden etape forventes endeligt ibrugtaget ultimo 2027.

Med initiativ 2 kan private aktører fx lokaludvalg, borgergrupper og foreninger søge om tilladelse til opstilling af midlertidigt byrumsinventar/byrumsinitiativer på de omdannede parkeringspladser. Tilladelserne vil som udgangspunkt begrænse sig til elementer, der understøtter ikke-kommercielle byrum, jf. byrums- og trafikplanen.

Med initiativ 3 gives mulighed for øget udeservering på udvalgte arealer. De konkrete lokationer for midlertidig udeservering vil blive besluttet på særskilt møde i forligskredsen. Herefter forelægges sag for Teknik- og Miljøudvalget.

Politisk handlerum

Et eller flere udvalgsmedlemmer kan hæve sagen til en beslutningssag, så den behandles på et kommende møde i Teknik- og Miljøudvalget. Det kan fx gøres med henblik på, at forvaltningen skal indlede dialog med fonde for at undersøge, om der er mulighed for at opnå delvis finansiering af et eller flere flagskibsprojekter. Hvis der kan opnås medfinansiering, vil det sandsynligvis forudsætte, at der i en kommende budgetaftale afsættes midler til det pågældende projekt.

Videre proces

Teknik- og Miljøudvalget forelægges næste gang en status for implementering af byrums- og trafikplanen primo 2027.

Søren Wille

/ Peter Højer